

Sundhed i Praksis

Af
Stine L. Hansen & Rosa Bloch

Juni 2006

TRE
PSYKOLOGISTUDERENDE
FRA ROSKILDE UNIVERSITET,
HAR GENNEM ET ÅR LAVET
EN UNDERSØGELSE AF
ANSATTES
SUNDHEDSPRAKSIS I JYSKE
BANK.

Alle har en fornemmelse af hvad sundhed indeholder, men når man bliver spurgt direkte kan det være svært at gøre rede for endsige begrænse.

Gennem flere interviews af medarbejdere og ledere i JB, søgte vi at stille skarpt på sundhedsbegreber. Især var fokus rettet mod at forstå sundhed i praksis. En ting er hvad vi går og forestiller os er sundt og godt for os, en anden ting er hvad vi gør i vores daglige liv. Det blev tydeligt i interviewene at alle havde en mening om hvad der var sundt, mange redegjorde for sundhed som noget der havde med motion, kost, minus røg, fravær af sygdom og trivsel at gøre. De gengav en almindelig forståelse af sundhed, som bl.a. stammer fra sundhedsstyrelsen. En medarbejder stillede det op på denne måde:

” Der er jeg nok mere i konflikt med hjernen og hjertet. fordi hjernen siger til mig, nu skal du

altså tage dig sammen Nu skal du altså tabe de der mange kilo du har taget på i løbet af 2005. Og hjernen siger også, nu skal du cykle på arbejde, nu skal du spise sundt og nu skal du ikke spise så meget junk food, og så kommer hjertet en gang imellem og siger ”åhhh, sådan en sandwich der kunne jeg altså godt tænke mig og så går jeg ned og køber en eller jeg vil have et glas rødvin og så får jeg drukket en flaske rødvin og har en dejlig aften (latter) . og hjernen syntes ikke det er en god ide men hjertet er med på det!

Dette fortæller en hel masse om hvad der er på spil, når vi taler sundhed. Det er tydeligt at medarbejderen er bekendt med den form for sundhed som der i samfundet tales for, men i hans eget liv har det ikke så stor betydning Det er blevet klart for os, efter vi har set på forskellige sammenhænge i Jyske Bank, at vi ikke kan samle sundhed i en overordnet kategori, men må forsøge at forstå det i sin komplekse, sammensatte og modsætningsfulde form i de ansattes daglige liv og praksis. Derfor kan vi ikke afgøre om de ansatte er rigtige eller forkerte sunde. Den selv samme medarbejder som er i konflikt mellem sit hjerte og sin hjerne, betegner sig selv for at være sund. Han taler med sine

kollegaer om de mange former for sundhed, der gør sig gældende i netop deres afdeling, I hele Jyske Bank og i deres øvrige liv. Det bliver klart at sundhed ikke kun er et spørgsmål om den rette kost og motion, men at det også handler om hvordan de ansattes omsorg for hinandens og eget befindende i deres fælles liv i banken har betydning i hverdagen. Et dilemma der blev tydeligt i undersøgelsen var for medarbejderne at stå med ansvaret for at sige fra overfor arbejdsopgaver og på samme tid vide at når de sagde fra for ikke at blive stresset, var der andre der skulle tage disse opgaver og dermed blive overbebyrdet. Således svarede alle på spørgsmålet om at sige fra i tide for at undgå stress, at den mulighed altid var der for dem, men det viste sig at når vi spurgte ind til hvordan det reelt foregik, var billedet et noget andet. Vi talte bl.a. med en leder, der var gået ned med stress. Han fremhævede de mange arbejdsbyrder som den væsentligste årsag til dette. Det paradoksale er at han selv har været med til at udforme og godkende de stress pakker der er i Jyske Bank, og det viser at der er en konflikt mellem det man ønsker at gøre ideelt set og hvordan det rent faktisk foregår i virkeligheden.

Sundhed i praksis

Lederen her søgte at begrunde at han var gået ned med stress, som en del af den person han var, han betegnede sig selv som meget engageret, havende meget overskud og stærk, men at bægret var blevet for fuldt.

Vi søger i stedet at se på de handlesammenhænge der gør sig gældende for ansatte i Jyske Bank. Et reelt problem der er tilstede og som ikke kan forebygges med en stresspakke er det store arbejdspress, som medarbejderne fortalte om. Dette var ikke kun i form af bunker på skrivebordet, men også i forbindelse med det ansvar alle har fået tildelt efter at der er indført værdibaseret ledelse i banken.

Selvom det øget ansvar blev fremhævet som et positivt gode af mange, viste det sig, når vi spurgte til praksis, at det til tider kunne være uoverskueligt, især fordi øget ansvar ikke blev fulgt at øget indflydelse. Således følte flere at de i sidste ende ikke havde rådighed over de betingelser som gjorde sig gældende for de opgaver de løste.